

Nr 105.

Av herr **Rosén**, om ändring i tiderna för jakt å hare, ripa, järpe, tjäder och orre i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands fjälltrakter.

Kungl. jaktstadgan av den 8 november 1912 föreskriver bl. a. följande jakttider:

hare: i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län från och med den 1 september till och med den 28 februari,

järpe, ripa, tjäder och *orre*: i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län från och med den 21 augusti till och med den 28 februari.

Dessa jakttider anses av befolkningen inom de västligaste delarna av Västerbottens län vara mindre lämpliga för fjälltrakterna, där parnings-tiden och häckningen kommer åtskilligt senare än i kustlandet. Om befolkningen skulle rätta sig efter stadgan och på hösten börja jaga de då utvecklade viltungarna, skulle snart allt matnyttigt vilt vara utrotat. De mera erfarna jägarna börja emellertid jakten i november, och vad den i dessa trakter betydande ripfångsten angår, börjar denna i regel först efter jul. Detta gör, att jakttiden blir allt för kort och infaller under den sämsta tiden, januari och februari, då det värsta ovädret plägar rasa. Det är därför till icke liten grämselse för den av ripfångsten beroende ortsbefolkningen att nödgas upphöra med jakten, då vädret i mars månad börjar bliva drägligt, och att sedan se ripflockarna flyga över på norsk sida för att där jagas fritt ända till 1 april. Särskilt med hänsyn till fjällripans flyktighet borde jakttiden vara lika på båda sidor om gränsen.

Om jakttiden inom området ovan odlings- och skyddsskogsgränserna inträdde en månad senare än nu är fallet, skulle därmed förebyggas jakt på utvecklat vilt och därmed förhindras lagring av fågel, vilken under höstens ombytliga väderlek ofta vållar viltets förskämning, till skada för

priserna på annat vilt. För att den svenska fjällbefolkningen ej skall vara försatt i en ogynnsammare ställning än den norska, bör jakttiden förlängas en månad eller till och med den 31 mars. Förändringen skulle sålunda *icke* beröra Västernorrlands län, ej heller Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län i annan mån än det område, som ligger väster om odlings- och skyddsskogsgränserna. Förhållandena torde nämligen vara likartade i fjälltrakterna i samtliga dessa län, varemot nu gällande jakttider torde vara lämpliga för övriga delar av Norrland.

Tärna sockens kommunalstämma har den 4 november 1917, såsom av bilagda protokollsutdrag framgår, beslutat göra framställning om jaktstadgans ändring i angiven riktning.

Med anledning av det av Tärna socknemän uttalade önskemålet har jag vänt mig till t. f. överjägmästaren i Umeå distrikt, A. Sylvén, med anhållan om dennes yttrande. Överjägmästaren Sylvén har härpå givit följande svar:

» — — — — — Då jag själv varit bosatt i trakter, som vad jaktförhållandena beträffar mycket likna just Tärna, har jag ganska god kännedom om dylika trakters jaktfrågor, och är Tärnabornas uppfattning givetvis riktig i det avseendet, att av ortsbefolkningen egentliga jakten eller rättare fångsten börjar på senhösten. Att hänsyn bör tagas till befolkningens i många avseenden svåra förhållanden i dessa avlägsna trakter, synes mig även vara berättigat. Av tidningarna har jag sett, att Tärnaborna nu ingått med framställning om utsträckt jakttid under *innevarande år*, något som jag för min del kommer att tillstyrka synnerligast under rådande förhållanden och bistra tider.

I fråga om utsträckt jakttid för framtiden ställer jag mig tveksam på grund av erhållen upplysning per telefon i dag (den 22 januari 1918) från jägmästaren i V. Stensele revir, att stammen av det mindre villebrådet (ripa, skogsfågel [och hare?]) lär vara svag redan nu. Något undantag enbart för Tärna torde måhända heller icke böra göras, utan borde väl då ifrågasatta förlängda jakttid gälla för exempelvis hela trakten ovanför den s. k. odlingsgränsen för att ej uppväcka för mycken avund angränsande obygdskommuner emellan. Övra delen av Stensele har det nog i många fall sämre ställt än Tärna, och är måhända förhållandet detsamma med även andra socknar. Frågan är emellertid, om stammen kan anses nog stark att tillåta en förlängd jakttid. Är så ej fallet, gör man ju befolkningen med tanke på framtiden mer skada än nytta. Jag måste erkänna, att jag icke är kompetent att bedöma, vilket som är det rätta, liksom jag

ej heller känner någon, som kan yttra sig med *verklig* kännedom om dessa frågor. Därtill fordras att hava jagat i trakterna i fråga. Måhända vore risken ej så stor att för exempelvis 3 år (på prov) upplåta jakträtt till 1 april. Att på hösten framflytta jakttiden till 1 okt. vill jag emellertid bestämt avstyrka, enär då åtminstone utmed norska gränsen (och kanske rätt långt därifrån) norrmännen, som efter vad jag vill minnas räkna lovliga jakttiden från 25 aug., än mera frestas att tränga in på svensk sida. Jag vet av erfarenhet, att så är fallet på andra trakter till ortsbefolkningens stora förargelse. I Norge är nämligen jakt med hund mera vanlig, och denna jakt bedrivs å ripa endast under första jakttiden till ungefär oktober månad.

På grund av vad jag anført vill jag icke direkt avstyrka en förlängd jakttid $\frac{1}{9}$ — $\frac{1}{4}$ å småvilt inom Tärna — eventuellt ovan odlingsgränsen — under en tid av 3 år, då ju som sagt hänsyn bör tagas till de förhållanden, varunder ortsbefolkningen i dessa trakter lever, och vi leva ju under bekymmersamma mattider».

Överjägmästaren Sylvéns farhågor beträffande fridlysningstidens utsträckning till 1 oktober torde icke hava någon starkare grund, ty redan nu börjar ju, såsom överjägmästaren själv uppgiver, den verkliga jakttiden i dessa bygder först på senhösten, och detta med hänsyn till att viltstammen är alltför utvecklade vid den tidpunkt, då jakt enligt jaktstadgan är tillåten. Den av Tärnaborna i detta avseende föreslagna ändringen synes vara mycket lämplig och ägnad att förebygga, att utvecklat vilt jagas.

Ehuru framställningen om jakttidens utsträckning till 1 april torde vara synnerligen väl motiverad med hänsyn till bl. a. det förhållandet, att i Norge jakt är tillåten till nämnda dag, torde likväl närmare utredning vara erforderlig.

Jag tillåter mig därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning rörande förändrade jakttider å hare, ripa, järpe, tjäder och orre i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands fjälltrakter, samt därefter vidtaga den åtgärd, som därav kan föranledas.

Stockholm den 26 januari 1918.

Gustav Rosén.

Bilaga.

Utdrag av protokoll fört vid ordinarie kommunalstämma med Tärna socknemän den 4 november 1917.

§ 6.

På grund av ett känt förhållande, att jakttiden enligt jaktstadgan icke lämpar sig för orten, beslöt stämman att genom en länets riksdagsman göra framställning om lagändring för övre fjällbygden med en månads förkortning av jakttiden på hösten och en månads förlängning på våren.

Som ovan
Johan Berglund.

Justerat:

Ernst Johansson.
A. F. Bodén.

Rätt utdraget intygar:

Johan Berglund
Stämmans ordf.
